

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ
આર/ફર્ટ અપીલ નં. ૧૧૪૯/૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહી માટે:
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હસમુખ ડી. સુથાર

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ વાહન વ્યવહાર નિગમ
વિરુદ્ધ

સ્વ. પારસિંગભાઈ રૂમાલભાઈ બારીયા ના કાયદેસરના વારસદારો અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા નં. ૧ તરફે ઋષભ એચ. મુનશા (૮૮૫૮)
પ્રતિવાદી નં. ૧.૨ તરફે શ્રી અલ્તાફ વાચ. ચરખા (૭૨૭૧)
પ્રતિવાદી નં. ૧.૧, ૨ તરફે રુલ બજવણી થયેલ છે

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હસમુખ ડી. સુથાર

તારીખ : ૦૫/૦૩/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અપીલ અપીલકર્તા – જી.એસ.આર.ટી.સી. દ્વારા મોટર એક્સિડન્ટ ક્લેઇમ્સ ટ્રિબ્યુનલ, પંચમહાલ, ગોધરા ખાતે એમ.એ.સી.પી. નં. ૪૫૨/૨૦૧૯ માં તારીખ ૦૪.૦૨.૨૦૨૨ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને એવોર્ડ સામે દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૨. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળવામાં આવ્યા. બજવણી થઈ હોવા છતાં, સામાવાળા નં. ૧.૧ અને ૨ તરફે કોઈ હાજર થયેલ નથી.

૩. કેસની સંક્ષિપ્ત હકીકતો એવી છે કે તારીખ ૧૮.૧૦.૨૦૧૯ ના રોજ આશરે ૧૮:૪૫ વાગ્યે, મૃતક રસ્તાની ડાબી બાજુએ પગપાળા ચાલીને જઈ રહ્યા હતા. તે સમયે, સામાવાળા નં. ૧ એ જી.જે.-૧૮-ઝેડ-૫૬૦૫ નંબરની એસ.ટી. બસને પૂરઝડપે, ગફલતભરી અને બેદરકારીભરી રીતે ચલાવીને માનવ જિંદગી જોખમાય તે રીતે મૃતક સાથે બસ અથડાવી હતી. સદર અકસ્માતના પરિણામે, મૃતકને ગંભીર ઈજાઓ પહોંચી હતી અને તેઓ ઘટનાસ્થળે જ ઈજાઓને કારણે મૃત્યુ પામ્યા હતા. સદર ઘટના સંદર્ભે મોરવા (હ) પોલીસ સ્ટેશનમાં એસ.ટી. બસના ડ્રાઇવર એટલે કે સામાવાળા નં. ૧ વિરુદ્ધ ફર્સ્ટ ઇન્ફોર્મેશન રિપોર્ટ એટલે કે એફ.આઈ.આર. નં. આઈ-સીઆર નં. ૫૧/૨૦૧૯ નોંધવામાં આવી હતી.

અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, અકસ્માત સમયે મૃતકની ઉંમર ૪૫ વર્ષની હતી અને તેઓ ચાની લારી પર મજૂરી કામ કરતા હતા, અને દર મહિને આશરે રૂ. ૬,૦૦૦/- ની કમાણી કરતા હતા. તેથી, અરજદારોએ સામાવાળાઓ પાસેથી વ્યાજ અને ખર્ચ સહિત રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦/- ના વળતરની માંગણી કરતી કલેઈમ પિટિશન દાખલ કરી હતી.

૪. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે અકસ્માત માટે એસ.ટી. બસના ડ્રાઈવરને એકમાત્ર બેદરકાર ઠરાવવામાં ભૂલ કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મૂળ કલેઈમન્ટ્સ બેદરકારી સાબિત કરવા માટે કોઈપણ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીને તપાસવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા અને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એસ.ટી. બસનો ડ્રાઈવર અકસ્માત માટે એકમાત્ર જવાબદાર હતો તેવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે માત્ર એફ.આઈ.આર. પર આધાર રાખીને ભૂલ કરી છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે રેકર્ડ પરના પુરાવાઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાને લીધા વિના અતિશય વધુ પડતું વળતર મંજૂર કર્યું છે. દસ્તાવેજી પુરાવાના અભાવે ટ્રિબ્યુનલે મૃતકની આવક દર મહિને રૂ. ૬,૦૦૦/- ખોટી રીતે આંકી છે અને ૧૪ નું ગુણક પણ ખોટી રીતે લાગુ કર્યું છે. તેથી, હાલની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે તેવી વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૫. તેનાથી વિરુદ્ધ, સામાવાળા તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે અપીલનો સખત વિરોધ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને યોગ્ય રીતે ન્યાયી અને યોગ્ય વળતર

આપ્યું છે. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પુરાવાની મૂલવણી કરવામાં અને બેદરકારી નક્કી કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી. તદનુસાર, અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવે તેવી અરજ કરવામાં આવી હતી.

૬. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા બાદ અને રેકર્ડનું અવલોકન કરતાં, એવું જણાય છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે રેકર્ડ પર રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજ પુરાવાઓને ધ્યાને લીધા છે, જેમાં આંક ૨૧ પરની ફરિયાદ, આંક ૨૨ પરનું પંચનામું અને અન્ય પોલીસ કાગળોનો સમાવેશ થાય છે.

૭. એ પણ ફલિત થાય છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે બિમલા દેવી વિ. એચ.આર.ટી.સી., એ.આઈ.આર. ૨૦૦૯ એસ.સી. ૨૮૧૯ અને પરમેશ્વરી દેવી વિ. અમીર ચંદ, (૨૦૧૧) ૧૧ એસ.સી.સી. ૬૩૫ માં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓના પ્રકાશમાં પુરાવાની મૂલવણી કરી છે.

૮. પુરાવાની મૂલવણી પરથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે એસ.ટી. બસ નં. જી.જે.-૧૮-ઝેડ-૫૬૦૫ નો ડ્રાઈવર બેદરકાર હતો અને વાહન ચલાવતી વખતે જરૂરી પ્રમાણમાં કાળજી અને સાવચેતી રાખવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો. એ નોંધવું જરૂરી છે કે ક્લેઈમન્ટ્સ દ્વારા કરવામાં આવેલા આક્ષેપોનું ખંડન કરવા માટે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ગુનો કરનાર વાહનના ડ્રાઈવરની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી. એકવાર ગુનો કરનાર વાહનનો ડ્રાઈવર ક્લેઈમન્ટ્સના કેસનું ખંડન કરવા માટે સાક્ષીના પાંજરામાં ન આવ્યો હોય, ત્યારે માત્ર

ધારણાઓના આધારે યોગદાન આપતી બેદરકારી (કોન્ટ્રિબ્યુટરી નેગ્લિજન્સ) આક્ષેપિત કરવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી, ખાસ કરીને જ્યારે મૃતક પગપાળા ચાલનાર વ્યક્તિ હતા. રેકર્ડ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે એસ.ટી. બસ પગપાળા ચાલનાર સાથે અથડાઈ હતી, જેના પરિણામે અકસ્માતની ઇજાઓને કારણે મૃતકનું મોત નીપજ્યું હતું. આમ, રેસ ઇપ્સા લોકિવ્ડર (વસ્તુઓ પોતે બોલે છે) ના સિદ્ધાંતને લાગુ કરીને અને સંભાવનાઓની પ્રબળતાના આધારે બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે યોગ્ય રીતે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે અકસ્માત સર્જવામાં એસ.ટી. બસનો ડ્રાઇવર એકમાત્ર બેદરકાર હતો. જોકે એસ.ટી. બસ કોર્પોરેશન પાસે ડ્રાઇવરની તપાસ કરવાની અને કલેઇમન્ટ્સ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓનું ખંડન કરવાની પૂરતી તક ઉપલબ્ધ હતી, છતાં સદર તકનો લાભ લેવામાં આવ્યો ન હતો. રેકર્ડ પરના પોલીસ કાગળો પણ કલેઇમન્ટ્સના કેસને સમર્થન આપે છે.

૯. રેકર્ડ પરની સામગ્રી અને પુરાવાની સંચયી અસરને ધ્યાનમાં લેતાં, અને બિમલા દેવી (ઉપર મુજબ) તથા પરમેશ્વરી દેવી (ઉપર મુજબ) ના કેસોના ચુકાદાઓના પ્રકાશમાં, એસ.ટી. બસના ડ્રાઇવરને એકમાત્ર બેદરકાર ઠરાવતો વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલ તારણ કોઈપણ પ્રકારના હસ્તક્ષેપને પાત્ર નથી.

૧૦. જ્યાં સુધી વળતરની રકમ (કવોન્ટમ) નો સંબંધ છે, એવું જણાય છે કે આંક ૨૮ પરનો પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ સ્થાપિત કરે છે કે મૃતકનું મૃત્યુ અકસ્માતની

ઈજાઓના કારણે થયું હતું. મૃતકની ઉંમર ૪૫ વર્ષની હતી, અને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે તેમની આવક દર મહિને રૂ. ૬,૦૦૦/- આંકી છે, જેને મૃતક દ્વારા કરવામાં આવતા કામના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતાં વધુ પડતી કહી શકાય નહીં. નેશનલ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લિમિટેડ વિ. પ્રણય સેઠી અને અન્ય, (૨૦૧૭) ૧૬ એસ.સી.સી. ૬૮૦ માં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાના પ્રકાશમાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ભાવિ સંભાવનાઓ પેટે ૪૦% નો વધુ ઉમેરો કર્યો છે. સરલા વર્મા વિ. દિલ્હી ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશન, (૨૦૦૯) ૬ એસ.સી.સી. ૧૨૧ માં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતો અનુસાર ૧૪ નું ગુણક લાગુ કરવામાં આવ્યું છે. મૃતક અપરિણીત હોવાથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે અંગત ખર્ચ પેટે ૧/૨ ભાગની યોગ્ય રીતે કપાત કરી છે. છેવટે, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે વાર્ષિક ૯% ના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૬,૬૦,૦૦૦/- નું વળતર મંજૂર કર્યું છે, જે ન્યાયી, યોગ્ય અને વાજબી જણાય છે, અને તેથી તેમાં કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

૧૧. રેકર્ડ પરના પુરાવાની એકંદર મૂલવણી પરથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલ વળતર ન્યાયી અને યોગ્ય જણાય છે, જે આ અદાલતના કોઈપણ હસ્તક્ષેપને પાત્ર નથી. તદનુસાર, અપીલ ગુણદોષ વિનાની હોવાથી નામંજૂર થવાને પાત્ર છે અને આથી નામંજૂર કરવામાં આવે છે. જો આ અદાલત સમક્ષ કોઈ રકમ જમા કરાવવામાં આવી હોય, તો તે સદર રકમ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને તાત્કાલિક મોકલી આપવામાં આવશે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી. રજિસ્ટ્રીને રેકર્ડ અને કાર્યવાહી, જો કોઈ હોય તો, તે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને

તાત્કાલિક પરત મોકલવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

(હસમુખ ડી. સુથાર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====